

BUDGETBEMÆRKNINGER

Del 1

Læsevejledning til budgetbemærkningerne

Budgettet skal løse flere forskellige opgaver. Der skelnes mellem den finansielle opgave, den bevillingsmæssige opgave og informationsopgaven.

Budgetbemærkningerne på drift og anlæg er med til at understøtte disse 3 opgaver.

Her kan man finde oversigter over kommunens udgifter fordelt på de forskellige opgaveområder. Budgettet angiver størrelsen på det spillerum, der er overlagt til udvalgene og til forvaltningen og aftaleenhederne, når der i årets løb skal foretages økonomiske dispositioner.

Budgetbemærkningerne til budgettet er opdelt i del 1 og del 2.

Til basisbudgettet præsenteres del 1 til at give et hurtigt overblik over hvert politisk udvalg og bevillingsområde på drift og anlæg. Del 1 består af en kort beskrivelse af området, hovedtal for budgettet på drift og anlæg i de fire budgetår samt en aktuel økonomisk status på området.

Til det vedtagne budget suppleres del 1 med ændringer fra budgetaftalen. Dertil tillægges del 2, som indeholder en mere dybdegående beskrivelse af området og dets budgetforudsætninger, herunder tildelingsmodeller og demografireguleringer. Del 2 redegør også for budgetændringer på området, der er foretaget siden sidste års vedtagne budget.

Del 2 indeholder desuden en beskrivelse af udvalgenes anlægsprojekter, som har budget i de fire budgetår. For hvert anlægsprojekt fremgår en flerårig oversigt over rådighedsbeløbene og de frigivne anlægsbevillinger knyttet til rådighedsbeløbene. Der er endvidere en beskrivelse af anlægsprojektets formål og status.

Økonomiudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Administration

Politisk organisation

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende den centrale administration og planlægning.

Det består af budgetter til stabene og forvaltningernes centrale administrative funktioner. Bevillingen omfatter ligeledes budget til administrative områder såsom redningsberedskab, løn- og barselspuljer, betaling til Udbetaling Danmark, forsikringer og tjenestemandspensioner.

Derudover budgetteres demografimidler og effektiviseringsbidrag, som endnu ikke er udmøntet i fagudvalgenes budgetter samt endnu ikke fordelte budgetter, som Randers Kommune har modtaget i forbindelse med lovændringer.

Hvert år afsættes desuden en buffer under Administration vedrørende serviceudgifter til imødegåelse af eventuelt forbrug af opsparede midler på service. Servicebufferen er ikke finansieret, idet der er indregnet en modpost i kommunens budget med samme beløb under finansforskydninger.

Fakta

Udg. til central ledelse og adm. pr. 5.028
indb. i 2022 for Randers Kommune:

Udg. til central ledelse og adm. pr. 7
indb. i 2022 - placering på
landsplan:

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommunale nøgletal

Politikker

Indkøbspolitik
Personale- og ledelsespolitik
Politik for aktivt medborgerskab
Økonomisk politik
Se Randers Kommunes politikker på
randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet til drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Administration (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	505,1	531,4	563,8	581,6
Udvikling, Miljø og Teknik	64,0	62,1	61,1	61,1
Børn og Skole	15,2	15,1	15,1	15,1
Social og Arbejdsmarked	35,9	36,0	35,8	35,8
Sundhed, Kultur og Omsorg	19,3	19,2	19,1	19,1
Stabe og tværgående konti	127,1	127,0	126,7	126,9
Redningsberedskab	21,5	21,5	21,5	21,5
Løn- og barselspuljer	39,8	39,8	39,8	39,8
Udbetaling Danmark	26,9	26,7	26,6	26,6
Tjenestemandspensioner og -præmier	47,3	46,8	46,2	46,2

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

Administration (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Forsikringer	22,5	22,5	22,5	22,5
Servicebuffer, lovændringer og reserver	85,5	114,6	149,4	166,9
Uden for servicerammen	-0,5	-1,4	-1,7	-1,7
Tjenestemandspensioner og -præmier	0,2	0,2	0,2	0,2
Servicebuffer, lovændringer og reserver	-0,7	-1,6	-1,9	-1,9
I alt	504,6	530,0	562,1	579,8

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Samlet er der inden for servicerammen under administrationsområdet budgetteret med nettoudgifter på 505,1 mio. kr. i 2024 stigende til 581,6 mio. kr. i 2027. De stigende beløb under *Servicebuffer, lovændringer og reserver* er sammensat af beløb fra det såkaldte Lov- og cirkulæreprogram, der stiger med 2,3 mio. kr. fra 2024 til 2027, de afsatte demografimidler til omsorgs-, social- og børneområdet, der stiger med 93,3 mio. kr. samt en buffer til afledt drift i tilknytning til nye anlæg, der stiger fra 2,0 mio. kr. i 2024 til 8 mio. kr. i 2027.

I faldende retning er budgetteret med -20,0 mio. kr. i 2027, som er et ikke-udmøntet effektiviserings- og besparelseskra. I forbindelse med byrådets godkendelse af budgetproceduren for 2024-2027 blev det besluttet, at der i 2027 indarbejdes et nyt effektiviserings- og besparelseskra på 20 mio. kr.

Da der i forbindelse med sidste års budgetlægning blev gennemført en større flerårig udmøntning til og med 2026, foreslås det, at der ikke i Budget 2024-2027 udarbejdes forslag til udmøntning af kravet i 2027. Beløbet er i stedet placeret som en central pulje under økonomiudvalget til senere udmøntning.

2.1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Tabellen viser, at der for administrationsområdet - uden for servicerammen - er budgetteret med nettoudgifter på -0,5 mio. kr. i 2024 faldende til -1,7 mio. kr. i 2027.

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Anlægsbuffer	40,0	0,0	0,0	0,0
Anlægspulje til politisk udmøntning	0,9	0,9	0,0	48,1
I alt	40,9	0,9	0,0	48,1

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Der er budgetteret med 40,0 mio. kr. til en anlægsbuffer til imødegåelse af eventuelt forbrug af opsparede midler på anlæg i 2024. Anlægsbufferen er ikke finansieret, idet der er indregnet en modpost med samme beløb under finansforskydninger. Derudover er der budgetteret med en anlægspulje til politisk udmøntning på 48,1 mio. kr. i 2027.

Herudover er der afsat 0,9 mio. kr. i 2024 og 2025 – som også skal udmøntes i forbindelse med budgetforhandlingerne for B2024-27. De 0,9 mio. kr. kommer fra Lov- og cirkulæreprogrammet og vedrører beslutningen om, at klasseloftet i 0.-2. klasse sænkes fra det nuværende loft på 28 til 26 elever. Indfasningen vil ske løbende fra skoleåret 2024/2025, hvor de nye 0. klasser vil være omfattet af loftet. Børne- og Undervisningsministeriet har forudsat, at indførslen af loftet vil medføre, at kommunerne skal oprette 176 nye klasser varigt.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Med budgetaftalen 2023-2026 blev der formuleret et politisk ønske om at igangsætte et afbureaukratiseringsprogram med henblik på at skabe mere tid til kerneopgaverne i serviceområderne gennem effektivisering af arbejdsgange og afskaffelse af unødige eller ikke-værdiskabende administration og dokumentation. Som en del af budgetmaterialet 2024-2027 er der fremsendt en status på programmet.

I foråret 2023 vedtog byrådet en ny Teknologi- og digitaliseringsstrategi for Randers Kommune. I strategien er fastlagt rammerne for kommunens indsats på teknologi- og digitaliseringsområdet - et område, som kan rumme en del af modsvaret til de store samfundsudfordringer - den stigende mangel på arbejdskraft særligt på ældre-, social- og sundhedsområdet og behovet for en massiv, grøn omstilling. I sammenhæng med strategien er formuleret en handleplan med konkrete tværgående og lokale indsatser, som skal sikre, at strategien omsættes til konkret handling i organisationen.

I Randers Kommune arbejdes der i relation til Strategi for fremtidens arbejdskraft med fokusområder indenfor rekruttering, introduktion og tilknytning af medarbejdere. Der er i den forbindelse fokus på den attraktive arbejdsplads med et godt arbejdsmiljø, trivsel og fællesskaber. For at skabe det bedste grundlag for ledere og MED-udvalg, AMR og TR styrkes det datainformerede grundlag indenfor sygefravær, trivsel og ressourcer. I samarbejde med HMU er der en særlig indsats for nyansatte, som

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

kan være udfordret både i forhold til introduktion og arbejdsulykker. Endelig arbejdes der med Politik for kønsligestilling både på arbejdspladserne, i serviceydelser samt for borgerne i Randers Kommune.

I administrationen er der ligeledes stort fokus på planlægning, implementering og opfølgning på alle indsatserne i kommunens Klimaplan 2050. Én af indsatserne omhandler kommunens indkøb. Byrådet vedtog i foråret 2023 en ny indkøbspolitik sammen med en ny strategi for bæredygtige indkøb i Randers Kommune. Grundprincippet er bæredygtigt og nøjsomt forbrug og indkøb med omtanke for både miljø, klima, sociale hensyn og økonomi. Der fastlægges her et stærkt og vedvarende fokus på at strække ressourcerne, passe godt på tingene og indkøbe så bæredygtigt som muligt. Med afsæt i dette grundprincip er formuleret en handleplan med konkrete indsatser.

Økonomiudvalget - Politisk organisation

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende partistøtte, kommunalbestyrelsesmedlemmer, kommissioner, råd og nævn samt de forskellige valg.

Fakta		Politikker
Antal politiske udvalg:	10	
Antal byrådsmedlemmer:	31	Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet.

Politisk organisation (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	20,9	21,5	20,5	17,2
Fælles formål - Politisk organisation	0,6	0,6	0,6	0,6
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	15,5	15,5	15,5	15,5
Kommissioner, råd og nævn	1,1	1,7	1,0	1,0
Valg	3,7	3,7	3,4	0,1
I alt	20,9	21,5	20,5	17,2

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Tabellen viser, at der samlet for service under Politisk organisation er budgetteret med nettoudgifter på 20,9 mio. kr. i 2024 faldende til 17,2 mio. kr. i 2027. Under *Kommissioner, råd og nævn* er der budgetteret med valg til ældrerådet i 2025, hvilket er grunden til det større budget i 2025 set i forhold til de øvrige år. De budgetterede beløb under *Valg* varierer alt efter, om der afholdes valg samt hvilke valg, der afholdes.

Økonomiudvalget - Politisk organisation

Del 1

3. Aktuel økonomisk situation på drift

3.1 Aktuel status

Byrådet har i 2022 og 2023 vedtaget nye politikker og strategier for den gældende byrådsperiode. I de kommende år vil fagudvalgene i samarbejde med forvaltningen arbejde på at realisere de vedtagne politikker og strategier – blandt andet via initiativer formuleret i tilknyttede handleplaner.

Børne- og familieudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Børn

Familie

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 1

1. Beskrivelse af området

Dagtilbudsområdet omfatter udgifter og indtægter i dagpleje, dagtilbud samt fritidstilbud og klubber. Desuden dækker bevillingen tilskud til privat pasning, pasning af egne børn samt tilskud til børn indskrevet i private institutioner.

I budgettet er ligeledes en bevilling til §32 børn iht Serviceloven, som primært anvises til Lucernevejens Børnehave.

Fakta		Politikker
Dagplejebørn	610	Børn- og ungepolitik
Vuggestuebørn	1.419	
Børnehavebørn (ekskl. Børnebyer)	2.535	
Antal dagtilbud	6	
Antal fritidshjem og klubber	5	
Antal selvejende institutioner	12	Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker
Antal private institutioner	9	

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet.

Børn (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	520,4	520,3	520,3	520,3
Fælles formål - Børn	40,7	36,7	36,7	36,7
Dagpleje	66,5	66,5	66,5	66,5
Dagtilbud	356,7	360,6	360,6	360,6
Fritidstilbud og klubber	16,4	16,4	16,4	16,4
Tilskud til private institutioner	30,4	30,4	30,4	30,4
Særlige dagtilbud	9,6	9,6	9,6	9,6
I alt	520,4	520,3	520,3	520,3

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Budgettet er beregnet med udgangspunkt i det aktuelle børnetal. Dagtilbudsområdet er omfattet af demografiregulering, og det betyder, at budgettets størrelse løbende vil ændres i takt med det faktiske børnetal.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 1

På fælles formål er et fald på 4 mio. kr. fra 2024 til 2025, de 4 mio. kr. er tillagt dagtilbud, og indeholder ressourcer til implementering af både nationale og lokale beslutninger omkring minimumsnormeringer.

Den 1. januar 2025 skal beslutningerne om minimumsnormeringer være fuldt implementeret. Minimumsnormeringen udmøntes indenfor eksisterende budget.

Der udarbejdes en ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet, som skal træde i kraft pr. 1. januar 2024. Modellen vil medføre en anden fordeling af budgetterne mellem funktionerne i ovenstående tabel.

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Etablering af daginstitution i Dronningborg	7,9	0,0	0,0	0,0
Forbedring af indeklime daginstitutioner	5,5	5,6	0,0	0,0
I alt	13,4	5,6	0,0	0,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Dagtilbudsområdet er fortsat udfordret af et stigende børnetal. Det betyder blandt andet at der er behov for at etablere flere pladser ved at bygge nye institutioner.

Ovenstående tabel viser de afsatte anlægsmidler i perioden, hvor midlerne endnu ikke er udmøntet. Det betyder, at der udover ovenstående også er anlægsarbejder på en række igangværende projekter, som blandt andet omfatter etablering af nye institutioner i Dagtilbud Midt og Sydøst.

Arbejdet med forbedring af indeklime i kommunens dagtilbud er i gang. Der er endnu ikke planlagt konkrete projekter for årene 2024 og 2025.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

I den kommende budgetperiode vil der være et stigende børnetal. Som beskrevet i ovenstående afsnit betyder det, at kapaciteten på børneområdet er udfordret, og særligt på 0-2 års området. Der er derfor fremrykket en række anlægsprojekter, ligesom der er stort fokus på rekruttering og fastholdelse af dagplejere.

Børneområdet er godt i gang med at implementere både de lokale og nationale beslutninger omkring minimumsnormeringer. Byrådet har besluttet at dagtilbuddene i Randers Kommune skal leve op til følgende serviceniveau:

- Minimumsnormeringer udmøntes på institutionsniveau med virkning fra 1. januar 2024

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 1

- Pædagogiske ledere og ledere i selvejende institutioner medregnes med andel på 30% i opgørelse af uddannede pædagoger i minimumsnormeringen.
- Uddannede pædagoger skal senest den 1. januar 2025 udgøre 65 % af det pædagogiske personale i alle daginstitutioner
- Pædagogiske assistenter medregnes ikke i opgørelsen af andel uddannede pædagoger.
- Udlagte støtte midler fordelt efter socioøkonomi fastholdes som supplement til de nye minimumsnormeringer.

Budgettet på dagtilbudsområdet påvirkes af ny lovgivning og initiativer på landsplan. På nuværende tidspunkt har forvaltningen kendskab til følgende forhold, som får betydning for dagtilbuddene i Randers.

- Ministeriel pulje til Randers 2023 – 2025 på årligt 10,1 mio. kr. er udmeldt i juni 2023. Puljen giver tilskud til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner. 13 institutioner i Randers får en andel af puljen.
- En tilsvarende ministeriel pulje på fritidsområdet er vedtaget i finansloven for 2023, hvor Randers Kommune årligt modtager 8,1 mio. kr. Der arbejdes på kriterier for en fordeling mellem SFO'er og fritidstilbud.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

1. Beskrivelse af området

Familieområdet har primært fokus på børn og unge i Randers Kommune med behov for særlig støtte. Formålet er at understøtte og sikre udsatte børn og unge samt deres familier en positiv udvikling og trivsel. Området har indtil udgangen af 2023 været forankret i servicelovens bestemmelser om særlig støtte til børn og unge i alderen 0-17 år samt unge i efterværn i alderen 18-23 år. Fra 1. januar 2024 overføres reglerne i servicelovens bestemmelser til Barnets Lov.

Bevillingen omfatter indsatser til udsatte børn og unge, der har behov for hjælp af sociale årsager, samt kvinder, der søger hjælp på krisecentre. Indsatser til familier med handicappede børn varetages under socialudvalget.

Indsatserne omfatter forebyggende foranstaltninger og anbringelser, der bevilges af rådgivere i Myndighedscentret. Desuden omfatter indsatserne ophold og støtte på krisecentre. Sidstnævnte ydelser kræver ikke visitation.

Indsatserne varetages, dels af Randers Kommunes egne tilbud, og ved køb af ydelser i andre kommuner og regioner eller hos private leverandører.

Fakta

Egne institutioner i Randers Kommune:

Døgnpladser, Rismøllegården	8
Døgnpladser, Familieværkstedet	4
Døgnpladser, Randers Krisecenter	14

Antal anbragte:

Plejefamilie	144
Døgninstitution/opholdssted	55

Politikker

Børne- og ungepolitik.

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Familie (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	221,0	219,9	218,7	218,7
Plejefamilier	71,6	71,6	71,6	71,6
Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	50,3	49,1	48,0	48,0

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

Familie (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Forebyggende foranstaltninger og indsats	61,6	61,6	61,6	61,6
Kvindekrisecentre	3,6	3,6	3,6	3,6
Myndighedscentret (adm.)	33,9	33,9	33,9	33,9
Uden for servicerammen	-13,3	-13,6	-13,9	-13,9
Plejefamilier	-3,9	-3,9	-3,9	-3,9
Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	-7,8	-8,1	-8,4	-8,4
Forebyggende foranstaltninger og indsats	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
I alt	207,7	206,3	204,9	204,9

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Familieområdet er ikke omfattet af en løbende demografiregulering, men har en samlet rammebevilling. Det betyder, at budgettet ikke reguleres i takt med antallet af børn og unge, der har brug for støtte.

Budgettet falder med 1,1 mio. kr. fra 2024 til 2025, samt med yderligere 1,1 mio. kr. fra 2025 til 2026. Det skyldes, at der er i Budget 2023-2026 blev vedtaget et årligt effektiviserings- og besparelseskra på 0,5% i årene 2024-2026.

Ovenstående tabel viser budgettets fordeling på de forskellige indsats typer, og indeholder udgifter både indenfor- og udenfor aftaleenheder. Familieafdelingen vil fra 2024 have tre aftaleenheder, hvor det kommende udførecenter (bestående af de to nuværende centre – Familiecentret og Ungecentret) og Krisecentret varetager udføreopgaver, mens Familie- og rådgivningscentret udover administrationen også omfatter udgifter til opholdsbetalinger og til køb af forebyggende indsats. Centrale udgifter omfatter udgifter til Familiefagligt Udviklingscenter samt køb af indsats, som ikke er omfattet af en aftaleenhed. Det samlede budget hænger dog tæt sammen, og der foretages løbende en vurdering af hvilke typer af indsats og tilbud, der er behov for, og herefter tilpasses budgettet til det aktuelle behov indenfor den samlede ramme.

Nedenstående tabel viser de budgetterede serviceudgifter i 2024 i mio. kr. fordelt på centrene og centrale konti.

Familie 2024 (mio. kr.)	Familie centret	Unge centret	Krise centret	Familie- og rådgivnings centret	Centrale udgifter	I alt
Servicerammen	26,4	19,9	7,9	217,5	-50,6	221,1
Plejefamilier	0,0	0,0	0,0	69,2	2,4	71,6
Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	0,0	0,0	0,0	55,3	-5,0	50,3
Forebyggende foranstaltninger og indsats	26,4	19,9	0,0	60,0	-44,7	61,6
Kvindekrisecentre	0,0	0,0	7,9	0,0	-4,2	3,7
Myndighedscentret (adm.)	0,0	0,0	0,0	33,0	0,9	33,9

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

2.1.2 Uden for servicerammen

Uden for servicerammen konteres refusioner af særligt dyre enkeltsager. Derudover konteres udgifter og refusioner til sociale formål (dvs. udbetaling af tilskud vedrørende samværsret mv. med børn og forsørgelse af børn). Disse udgifter afholdes i henhold til aktivloven.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

I 2020 og 2021 var der økonomisk stabilitet på familieområdet. Men i 2022 opstod en række udfordringer, som betød, at familieområdet gik ud af året med et merforbrug på 14,1 mio. kr. Merforbruget dækker over et merforbrug på 16,4 mio. kr. til køb af anbringelser og forebyggende foranstaltninger, og et mindreforbrug på 2,3 mio. kr. på de øvrige områder.

Merforbruget til køb af anbringelser og forebyggende foranstaltninger skyldes:

- Det er blevet vanskeligere at rekruttere det ønskede antal plejefamilier og aflastningsfamilier.
- Flere børn og unge anbringes på en døgninstitution eller et socialpædagogisk opholdssted fremfor i en plejefamilie.
- Det ændrede anbringelsesmønster smitter af på udgifterne, da en plads på en døgninstitution/et opholdssted er dyrere end en plejefamilie.
- De gennemsnitlige udgifter til anbragte børn og unge er steget mere end pris- og lønudviklingen på landsplan. Dette gælder for både børn og unge anbragt i døgninstitution/opholdssted og i plejefamilie.
- Der er sket en tilgang af unge med spiseforstyrrelser og selvskadende adfærd, hvilket også presser udgifterne opad.

Afledt af ovennævnte udfordringer har forvaltningen udarbejdet en faglig økonomisk handleplan med tre hovedfokusområder og en række initiativer, som forventes at bidrage til en reduktion i merforbruget hen over en årrække. Initiativerne fordeler sig på følgende områder:

- Fokus på plejefamilieområdet, så der opnormeres i 2023 med to medarbejdere, der skal medvirke til vende anbringelsesmønstret mod flere anbringelser i plejefamilie – fremfor i døgninstitution/opholdssted.
- Investering i tiltag, der kan forebygge dyre anbringelser for børn og unge med spiseforstyrrelse og selvskadende adfærd. Familieområdet er i gang med at oprette helhedsorienterede indsatser for disse børn og unge, mens der arbejdes på at udarbejde en driftsfinansieret investeringsmodel for etablering af en tværfaglig kommunal indsats på tværs af forvaltningerne i kommunen.
- Investering i egne interne institutionstilbud for børn under 14 år. Det forventes at det vil kunne bidrage positivt til ønsket om at flere børn skal anbringes i plejefamilie fremfor for

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

institution, idet det vil skabe bedre mulighed for kommunens medarbejdere at finde den rette plejefamilie til barnet.

- Øget fokus på støttet samvær med henblik på hjemtagelse af nogle af de støttede samvær fra ekstern leverandør.
- Smidigere visitationsprocesser inden for indsatser til familiebehandling, så indsatserne gøres mere fleksible med henblik på øget fokus på forebyggelse, netværksinddragelse og konkret arbejde på alternative indsatser til en anbringelse.

Enkelte sager på familieområdet kan være meget omkostningstunge, og området vil altid være sårbart overfor pludselige stigninger i antallet af anbringelsessager.

Barnets Lov træder i kraft pr. 1. januar 2024. Det er endnu uvist, hvilke økonomiske konsekvenser den nye lov medfører, men det forventes, at lovændringen vil få betydning for tilrettelæggelsen af sagsbehandlingen. Kommunerne kompenseres via lov- og cirkulæreprogrammet.

Beskæftigelsesudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Beskæftigelse, integration og ydelser

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende beskæftigelses- og integrationsområdet og indeholder de organisatoriske enheder Jobcenter Randers, Ydelseskantoret og Sprogcenter Randers.

Beskæftigelsesområdet har til formål at hjælpe ledige i job, samt udbetale forsørgelsesydelse til personer, der er ledige eller syge.

Beskæftigelsesindsatsen skal hjælpe ledige tilbage på arbejdsmarkedet i den grad, de er i stand til det. Det gøres f.eks. ved samtaler, uddannelse og kontakt til relevante virksomheder. Målet er, at flere kan forsørge sig selv og få et selvstændigt liv.

Udgifter og indtægter på området omfatter således forsørgelsesydelse til ledige eller sygemeldte borgere, samt sagsbehandling og beskæftigelsesindsats for disse borgere og danskuddannelse til borgere omfattet af integrationsloven.

Ydelserne er dels midlertidig forsørgelse så som kontanthjælp, arbejdsløshedsdagpenge, ressourceforløbsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og sygedagpenge, og dels permanent forsørgelse som førtidspension, seniorpension og løntilskud til fleksjob.

Driftsudgifterne til aktivering vedrører tilbud til borgere på midlertidig forsørgelse omfattet af aktiveringsbestemmelserne, hertil kommer udgifter til danskuddannelse af flygtninge og indvandrere.

De administrative udgifter på området dækker udgifter og indtægter til administration af Jobcenter Randers, herunder samtaler med de ledige, lægeerklæringer og virksomhedsrettet indsats, samt administration af ydelseskantoret, som varetager udbetalingerne af ydelser til borgere.

Fakta

Antal helårspersoner (B2024):	14.612
Antal personer i kontakt med jobcenteret (2022):	30.227
Antal virksomhedsbesøg (2022):	1.747
Beskæftigelsesområdets andel af driftsbudget i Randers Kommune (2024)	30,4 %

Politikker

Beskæftigelsespolitikken

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen. Tabellen viser, at der samlet for hele beskæftigelsesområdet er budgetteret med nettoudgifter for 2.255,4 mio. kr. i 2024, og det stiger til 2.383,3 mio. kr. i 2027.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

Beskæftigelse (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	138,0	137,4	136,8	136,8
Integration	2,1	2,1	2,1	2,1
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	123,9	123,3	122,7	122,7
Øvrige indsatser og ydelser	12,0	12,0	12,0	12,0
Uden for servicerrammen	2.117,4	2.165,3	2.213,1	2.246,5
Arbejdsløshedsdagpenge	202,8	209,9	223,1	230,3
Kontanthjælp og ledighedsydelse	296,7	311,7	327,0	343,1
Sygedagpenge og jobafklaring	271,4	270,6	267,1	261,5
Ressourceforløb	67,2	66,1	68,8	69,0
Fleksjob	236,1	240,0	242,1	242,1
Førtidspensioner	715,7	734,8	750,4	763,9
Seniorpension	86,3	92,2	92,5	91,5
Integration	14,3	15,2	14,0	13,0
Beskæftigelsesindsats – jobcentertilbud	76,8	74,2	76,2	78,8
Øvrige indsatser og ydelser	43,1	42,9	43,2	44,0
Boligydelse og boligsikring	107,1	107,9	108,6	109,3
I alt	2.255,4	2.302,7	2.349,9	2.383,3

Det største udgiftsområde er førtids- og seniorpension, som udgør mere end en tredjedel af det samlede budget på beskæftigelsesområdet. Sammen med fleksjob udgør de permanente forsørgelsesudgifter i alt 46,0 % af det samlede budget på beskæftigelsesområdet i 2024.

Kontanthjælp og ledighedsydelse udgør 13,2 % og sygedagpenge- og jobafklaringsområdet udgør 12,0 % af det samlede budget.

Driftsudgifterne til aktivering, også kaldet Jobcentrets tilbudsvifte, udgør 76,8 mio. kr. og dermed 3,4 % af budgettet, mens administrationen af Jobcenter og ydelseskantor udgør 5,5 % af budgettet.

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Tabellen viser, at budgettet på servicerrammen udgør 138,0 mio. kr. i 2024, og det falder til 136,8 frem til 2027.

Faldet skyldes hovedsagelig, at effektiviseringsbidraget er lagt ind i budgettet med den vedtagne trappe på 0,5 % af servicebudgettet fra 2024 til og med 2026.

Lov og cirkulærepragrammet er endnu ikke indarbejdet i tabellen ovenfor, men lovændringerne som følge af den politiske aftale om finansiering af Arne-pensionen medfører en yderligere justering. Se tabel under afsnit om Arne-pension i afsnit 3.1.

2.1.2 Uden for servicerrammen

Der er på indkomstoverførslerne budgetteret med netto 2.117,4 mio. kr. i 2024.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

Budgetlægningen af indkomstoverførsler foregår altid "fra bunden" i selve budgetåret - under hensyntagen til egne regnskabserfaringer samt KL's skøn for udviklingen på området.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de forskellige delområder under beskæftigelsesområdets bevilling.

For overslagsårene følger alle poster KL's skøn for den forventede udvikling på de enkelte områder. Stigningen i overslagsårene skyldes dels forventning om stigende udgifter til førtidspension (primært som følge af den gradvise overgang til højere kommunal medfinansiering), og dels en forventning om stigende ledighed fra det nuværende historisk lave niveau.

3. Aktuel økonomisk situation på drift

3.1 Aktuel status

Konjunktursituationen

Der har været store udsving på arbejdsmarkedsområdet siden foråret 2020 som følge af covid-19-pandemien. Arbejdsmarkedet er gået fra en situation med meget høj ledighed som følge af nedlukningerne af samfundet, til en situation med den laveste ledighed siden 2008 og mangel på arbejdskraft i flere brancher. I 2024 forventes ledigheden at stige en smule igen.

I perioden fra 2015 til 2022 er Randers Kommunes andel af udgifterne til offentlig forsørgelse på landsplan steget fra 1,95% til 2,09%. Randers Kommunes andel af folketallet var i 2022 på 1,69%.

I budgetlægningen og i fremskrivningerne i overslagsårene er der en forventning om et meget lille fald i Randers Kommunes udgiftsandel fra 2,09 i 2022 til 2,06 i 2024. Det betyder, at der fortsat er den store udfordring, at Randers Kommune bruger forholdsmæssigt mere på forsørgelsesudgifter end vores andel af befolkningen tilsiger.

Der henvises til særskilt notat "Analyse af beskæftigelsesområdet og økonomiske udfordringer – Randers kommune", som indgår som en del af budgetmaterialet til Budget 2024-2027.

Ukraine

Det er i økonomiaftalen for 2024 aftalt at følge op på håndteringen af fordrevne fra Ukraine i 2024 i forbindelse med økonomiaftalen for 2025. Der er ikke givet hverken finansiering eller serviceramme til håndtering af fordrevne fra Ukraine i 2024.

Da særloven for ukrainere udløber, har KL ikke medtaget udgifter til ukrainere i budgetforudsætningerne for 2024. Randers Kommune har derfor fulgt samme metodik i budgetteringen. Det forventes dog, at særloven forlænges, og budgettet dermed vil blive større i 2024. Der er på den baggrund fortsat usikkerhed om budgettet for 2024 til indsats og danskundervisning på integrationsområdet.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (finansiering af Arne-pension)

Den politiske aftale fra juni 2022 er i marts 2023 blevet udmøntet i to lovforslag. Lovene indeholder bl.a. en forudsætning om, at kommunerne kan reducere driftsudgifterne til aktivering via mere målrettede tilbud (mere virksomhedsrettet). På den baggrund blev Jobcentrets tilbudsvifte for 2023 reduceret med 6,2 mio. kr. I basisbudgettet for 2024 er reduktionen på driftsudgifter til aktivering fastholdt på samme niveau.

De økonomiske konsekvenser på servicerammen er blevet forhandlet mellem KL og regeringen i forbindelse med økonomiaftalen for 2024. Lovændringerne som følge af den politiske aftale om finansiering af Arne-pensionen medfører samlet en DUT-regulering på -2,1 mio. kr. i 2024 og frem. Hertil kommer, at balancen for kommunernes serviceramme er reduceret med -4,3 mio. kr.

I nedenstående tabel fremgår delelementerne i de to lovforslag på serviceområdet.

2024-pl (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Lovforslag L14				
<i>Etablering af virksomhedsrettede indsatser (DUT)</i>	1,3	1,3	1,3	1,3
<i>Besparelse på administration (Balancen)</i>	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3
<i>Afskaffelse af beskæftigelsesplan (DUT)</i>	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
<i>Flere digitale samtaler (DUT)</i>	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Lovforslag L129				
<i>A-kasser (DUT)</i>	-2,8	-2,7	-2,7	-2,7
I alt	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3

Heraf DUT i alt	-2,1	-2,0	-2,0	-2,0
------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Omlægningen af indsatsen til mere virksomhedsrettet medfører merudgifter til virksomhedskonsulenter som kompenseres med 1,3 mio. kr. i Randers Kommune. Modsat skal flere digitale samtaler medføre en besparelse på -0,5 mio. kr.

Aftalen indeholder desuden en forudsætning om mindre administration på jobcentrene, som ikke er nærmere defineret, men i Randers Kommune svarer det til en besparelse på -4,3 mio. kr. fra 2024 og frem. Endelig indeholder aftalen, at kontaktførløb med forsikrede overgår til A-kasserne de første 3 måneder af ledighedsperioden, hvilket betyder en yderlig reduktion på jobcentrets serviceramme på -2,8 mio. kr. fra 2024 og frem.

Socialudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Tilbud til børn, unge og voksne
med særlige behov

Socialudvalget

Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

1. Beskrivelse af området

Socialområdet hjælper, støtter og behandler børn og unge med handicap og voksne med særlige behov til at mestre deres eget liv og få en øget livskvalitet.

Børn og unge med handicap gives tilbud gennem specialbørnehave, familierådgivere, familiepleje, døgninstitution og særligt tilrettelagte ungdomsuddannelser.

Voksne med særlige behov får støtte til at strukturere deres hverdag og at skabe sociale kontakter samt hjælp til daglige ting som indkøb og madlavning – både i eget hjem eller i et fællesskab. Socialområdet giver også støtte til og behandler personer med alkohol- og stofmisbrug.

Randers Kommune har som mål at sikre, at tilbud og indsatser gives med henblik på, at borgere med særlige behov kan deltage aktivt i fællesskabet og udnytte deres ressourcer bedst muligt med afsæt i borgerens ønsker og drømme til eget liv.

Politik for borgere med særlige behov er en paraply over kommunens samlede indsats for borgere, der har særligt behov for støtte, og udstikker de overordnede visioner, centrale værdier og retningslinjer for målgruppen.

Under politikken er der vedtaget strategier og aftaler, der beskriver hvordan der arbejdes konkret og målrettet med at omsætte politikken visioner. De følgende tre strategier på socialområdet refererer til politikken:

- Strategi for børnehandicapområdet/Børnehandicapplan af 2020
- Strategi for voksenhandicapområdet/Voksenhandicapplan af 2020
- Strategi for psykiatri- og udsatteområdet

Nærmere information om strategierne på socialområdet fremgår af Randers Kommunes hjemmeside jf. følgende link: <https://www.randers.dk/borger/socialt/handicap/om-handicapomraadet/handicap-planer-2020-2023/>.

På baggrund af strategierne for området og inddragelse af borgere, medarbejdere, ledere og interessenter på området er der i foråret 2023 udarbejdet aftaler med socialrådets tre aftaleenheder.

Fakta (antal unikke borgere i 2022)

Botilbud voksne	604
Mestringsvejledning i eget hjem	928
Herberg/forsorgshjem	188
Misbrugsbehandling stof	369
Misbrugsbehandling alkohol	243
Børn og unge i døgntilbud	54
Børn og unge i forebyggende tilbud	332

Politikker

Politik for borgere med særlige behov

Se Randers Kommunes politikker på [randers.dk/politikker](https://www.randers.dk/politikker)

Socialudvalget

Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på socialområdet drift 2024-2027 opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Tilbud til børn-unge-voksne m. særlige behov (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	641,7	640,9	640,5	640,5
Psykiatri og Socialt Udsatte	146,4	146,4	146,4	146,4
Handicap	461,3	460,4	460,0	460,1
Autisme, senhjerneskade og læring	34,1	34,1	34,1	34,1
Uden for servicerammen	-14,5	-15,0	-15,4	-16,8
Handicap	-14,5	-15,0	-15,4	-16,8
I alt	627,3	625,9	625,1	623,7

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet 2024-27 for tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov. Budgettet inden for servicerammen er på 641,7 mio. kr. i 2024. Fra 2024 til 2027 falder budgettet med 1,2 mio. kr., hvilket primært skyldes, at bevilling til socialrådets økonomiske plan (SØP) fra budgetaftalen 2023-26 delvist bortfalder i perioden.

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte har et budget i 2024 på 146,4 mio. kr. Centeret tilbyder ydelser til borgere over 18 år med komplekse problemer på flere livsområder, f.eks. sindslidelse, hjemløshed samt misbrug og afhængighed af alkohol og stoffer.

Center for Handicap har et budget på 461,3 mio. kr. i 2024 og leverer tilbud til børn, unge og voksne med handicap. Udover at drive en række tilbud og indsatser har centeret en myndighedsafdeling, som yder råd og vejledning til borgere inden for de nævnte målgrupper. Myndigheden visiterer herudover til foranstaltninger samt følger op på disse.

Center for Autisme, Senhjerneskade og Læring driver med et budget på 34,1 mio. kr. i 2024 en række bosteder samt mestringsvejledning for voksne borgere med autismespektrumsforstyrrelser og for borgere med senhjerneskade. Som en del af centrets tilbudsvifte indgår også beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103, en række aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104 samt Center for Specialundervisning for Voksne (CSV Randers).

Socialudvalget

Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

2.1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoindtægter for 14,5 mio. kr. i 2024. Området budgetlægges forfra hvert år. Budgettet baseres på foregående års regnskabsresultat og forventninger til det fremtidige forbrug.

Budgettet omfatter tabt arbejdsfortjeneste og nødvendige merudgifter i forbindelse med børn med handicap, hjemmepasningsordning og særlig transport. Hertil omfatter området husleje i ældreboliger, kompensation for merudgifter og statsrefusion af særligt dyre enkeltsager. Staten kompenserer kommunerne for en andel af udgifterne til særligt dyre enkeltsager på det sociale område. Budgetlægning på området er baseret på KL's skøn over udviklingen i indtægterne på landsplan fra den centrale refusionsordning.

2.2. Anlæg

I budgetaftalen 2023-26 blev der afsat 6,7 mio. kr. i 2024 (heraf er 1,7 mio. kr. fremrykket til 2023 til opførelse af 2 ekstra boliger på Ladegården), 8,6 mio. kr. i 2025 og 5,7 mio. kr. i 2026 (2024-priser). Midlerne er afsat til etablering af 15 nye midlertidige boliger og 15 almene handicapboliger. Med en større boligmasse på det specialiserede socialområde skabes der mulighed for at tilbyde flere borgere med særlige behov et botilbud tæt på deres lokalmiljø og sociale netværk.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Økonomisk handleplan BA23-26	5,0	8,6	5,7	0,0
I alt	5,0	8,6	5,7	0,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Randers Kommune har i en årrække haft en markant stigning i udgifterne på det specialiserede socialområde. Udgiftsstigningen på området ses også i en lang række af landets øvrige kommuner. De stigende udgifter skyldes især en markant stigning i antallet af og udgifterne til særligt dyre enkeltsager til området. Udover stigende udgifter til særligt dyre sager ses generelt en tendens til stigende gennemsnitspriser for borgere i bo- og døgntilbud, som også udfordrer økonomien på socialområdet.

Som en del af budgetaftalen 2022-25 blev der afsat midler til tre investeringsmodeller på socialområdet med henblik på at mindske de kommende års forventede stigninger i udgifterne til særligt dyre enkeltsager på socialområdet. Desuden er der udarbejdet en økonomisk handleplan for socialområdet, som tilsvarende forventes at kunne medvirke til at afbøde de forventede udgiftsstigninger

Socialudvalget

Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

Første del af handleplanen for perioden 2022-25 blev godkendt af byrådet den 16. maj 2022. Forslag med en lidt længere tidshorisont blev vedtaget som en del af budgetaftalen 2023-26. Begge planer udgør socialområdets økonomiske plan, der også kaldes SØP.

Med afsæt i de vedtagne initiativer i SØP fremlægges som en del af budgetmaterialet 2024-27 en langsigtet plan for socialområdet under titlen "Fingerplanen". Planen sætter en langsigtet retning for udviklingen af det specialiserede socialområde i Randers Kommune og skal både rumme alle de nuværende initiativer i form af investeringsmodeller og handleplan samt kommende års udviklingstiltag, der i særlig grad kan have en økonomisk effekt og dermed bidrage til at afbøde kommende års udgiftsstigninger på området. Fundamentet for Fingerplanen er de bærende principper, der blev formuleret i aftalen om budget 2023:

- At flere opgaver skal løses i Randers Kommune, når faglighed og økonomi kan matche det eksterne alternativ.
- At understøtte borgernes mestring af eget liv og dermed mindske behovet for kommunal hjælp og støtte.
- At investere i at udbygge kommunens tilbudsvifte med tiltag, der har et fagligt og økonomisk potentiale.

3.2 Demografi

På baggrund af kommunens aktuelle befolkningsprognose for 2024-36, der blev godkendt af byrådet den 24. april 2023, er der beregnet demografireguleringer for 2024-27. Som det fremgår af følgende tabel fra notatet "Demografireguleringer i basisbudget 2024-27" (notat fra budgetmaterialet 2024-27) forventes en demografiregulering vedr. socialområdet på 9,6 mio. kr. i 2024 stigende til 17,1 mio. kr. i 2027. Demografibeløbene er i første omgang placeret på en central konto og er således ikke en del af tabellen i afsnit 2.1. Beløbene for 2024 vil blive udmøntet varigt ved budgetforhandlingerne for 2024-27.

Demografi (1.000 kr., 24-priser)	2024	2025	2026	2027
Social	9.646	11.523	14.267	17.100

3.3 Ny lovgivning og øvrige tiltag

Anbefalinger fra ekspertudvalget på socialområdet

I aftale om kommunernes økonomi for 2022 blev det besluttet at nedsætte et ekspertudvalg på socialområdet, der skal komme med anbefalinger til, hvordan der kan sikres en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet. Ekspertudvalgets første delrapport fra maj 2023 indeholder en række anbefalinger, hvor bl.a. kan nævnes mulighed for at fastsætte lokale serviceniveauer, øget fleksibilitet i reglerne om anvendelse af botilbud, eftersyn af tilsyn med sociale tilbud og en styrkelse af udbygningen af den kommunale botilbudskapacitet.

Mange af anbefalingerne kan ses som svar på de udfordringer socialområdet i Randers Kommune har oplevet de seneste 3-4 år. Det er udfordringer, der allerede forsøges at finde løsninger på via socialområdets økonomiske plan og som yderligere kan imødegås, hvis anbefalingerne bliver ført ud i livet.

Socialudvalget

Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

Omlægning af de særlige pladser i psykiatrien

I 2016 blev det besluttet at oprette 150 særlige pladser i psykiatrien målrettet borgere med omfattende psykiatriske problemstillinger, som udgør en risiko for deres omgivelser. Styringsmodellen bag de særlige pladser har medført store udgifter til tomgang i kommunerne, idet kommunerne har betalt for pladserne, selvom de ikke er blevet brugt. Med økonomiaftalen mellem regeringen og KL for 2024 er det aftalt at konvertere og samtidig nedjustere antallet af de særlige pladser i psykiatrien til et længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri målrettet samme målgruppe. Ved omlægningen bortfalder den nuværende finansieringsmodel og pladserne vil fremover være finansieret som det øvrige regionale hospitalsvæsen. Omlægningen træder i kraft den 1. juli 2024.

Nye rammer for hjemløseindsatsen

Folketinget har vedtaget en lovændring, som indebærer en række ændringer i rammerne om kommunernes hjemløseindsats. Lovændringen indebærer, at statsrefusionen for herbergsophold afskaffes for ophold på over 90 dage i løbet af et år. Samtidig indføres statsrefusion på de indsatser, der bevilliges i forbindelse med, at borgeren overgår til en mere permanent bolig. Loven træder i kraft den 1. oktober 2023.

Barnets lov

Der er vedtaget en ny lovgivning på det specialiserede børn- og ungeområde, Barnets Lov, der træder i kraft 1. januar 2024. Barnets Lov er en del af reformen Børnene Først. Barnets Lov samler paragrafferne fra serviceloven og en række nye tiltag og rettigheder for børn og unge med henblik på at udsatte børn og unge får den rette hjælp og støtte tidligt i deres liv.

Der henvises til del 2 for oplysninger om de økonomiske konsekvenser af de ovenfor beskrevne tiltag.

Miljø- og teknikudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Miljø og teknik, skattefinansieret

Miljø og teknik, takstfinansieret

Miljø- og teknikvalget - Skattefinansieret

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende Natur og Miljø, Veje og Trafik, Ejendomsservice samt Driftsafdelingen.

Natur og Miljø varetager opgaver inden for det grønne område, naturpladser, naturforvaltning, skove, miljøbeskyttelse og vedligeholdelse af vandløb. Hertil kommer Randers Naturcenter, der forestår direkte naturvejledning og koordinering af naturformidlingstilbud for dagtilbud, institutioner, skoler, andre grupper og private borgere i Randers Kommune.

Veje og Trafik varetager opgaver med vejvedligeholdelse, vintertjeneste, kollektiv trafik, parkering, renhold og trafiksikkerhed.

Ejendomsservice har ansvaret for drift, vedligehold og optimering af de kommunale ejendomme.

Driftsafdelingen er Randers Kommunes "entreprenøraftdeling", som vedligeholder og renholder kommunens veje og stier, plejer og vedligeholder de grønne områder, passer en del af kommunens vandløb, plejer naturarealer samt vedligeholder de grønne områder ved en stor del af kommunens aftaleenheder.

Ejendomsservice og Driftsafdelingen er selvstændige aftaleenheder.

Fakta

Offentlig vej	1.152 km.
Antal årlige miljøtilsyn	232 stk.
Offentlige vandløb	250 km.
Passagerer på færgerne 2022	119.476 stk.
Årlige naturgenopretningsprojekter	8 stk.
Miljøreguleret virksomheder	534 stk.
Miljøreguleret landbrug	105 stk.

Politikker

Klima-, natur- og miljøpolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet.

Miljø- og teknikvalget - Skattefinansieret

Del 1

Miljø- og teknik, skattefinansieret (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen				
Natur og Miljø	25,9	25,6	25,6	25,6
Veje og Trafik	169,5	168,6	167,9	167,9
Ejendomsservice	186,3	187,6	186,4	186,3
Driftsafdeling	-5,1	-5,3	-4,4	-4,4
I alt	376,7	376,5	375,5	375,4

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Samlet for hele området er der budgetteret med nettoudgifter for 376,7 mio. kr. i 2024, faldende til 375,4 mio. kr. i 2027, svarende til et fald på 1,3 mio. kr. over perioden.

Størstedelen af de medarbejdere, som varetager myndighedsudøvelse og administration af forvaltningens område, er budgetteret under økonomiudvalget. Det omfatter foruden budget til myndigheds- og administrativt personale og ledelse også personalerelaterede udgifter samt kontorhold, IT-systemer mv.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de enkelte delområder.

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på områder.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Natur og Miljø	4,6	3,6	3,6	3,6
Veje og Trafik	14,0	16,9	17,4	6,9
Ejendomsservice	67,7	62,9	65,2	74,2
I alt	86,3	83,4	86,1	84,7

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Under Natur og Miljø er der samlet set afsat 4,6 mio. kr. i 2024 og 3,6 mio. kr. i 2025 og frem. Midlerne er afsat til medfinansiering af gudenåstien, naturforvaltningsprojekter samt vand- og naturgenopretningsprojekter.

Der er samlet afsat 14,0 mio. kr. i 2024, 16,9 mio. kr. i 2025, 17,4 mio. kr. i 2026 og 6,9 mio. kr. i 2027 til anlægsprojekter under Veje og Trafik. Projekterne omfatter rammerne til anlæg af cykelstier, diverse vejprojekter og sikre skoleveje, dokning af Udbyhøjfærgen, infrastrukturpuljen samt midler til koordinering/styring af infrastrukturprojekter.

Miljø- og teknikvalget - Skattefinansieret

Del 1

Midlerne afsat under Ejendomsservice udgør samlet set 67,7 mio. kr. i 2024 stigende til 74,2 mio. kr. i 2027. Midlerne er fordelt på puljer til henholdsvis bygningsvedligehold og energibesparende foranstaltninger. I pulje til bygningsvedligehold indgår, udover den årlige ramme, 6 mio. kr. i 2024 til renovering af Nørrevangskolens svømmehal, som blev afsat i budgetaftale 2023.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne på området.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Indenfor bevillingsområdet er der tre områder med økonomiske udfordringer:

- *Busdriften*
- *Vejafvandingsbidrag*
- *Ejendomsservice - forbrugsudgifter*

For yderligere information om busdriften og vejafvandingsbidraget henvises til de to separate notater, der indgår som en del af budgetmaterialet 2024-2027.

Aftaleenheden Ejendomsservice er udfordret af stigende forbrugsudgifter. De samlede udgifter til el, vand og varme er vokset fra 31,9 mio. kr. i 2021 til 38,3 mio. kr. i 2022. I 2023 forventes udgifterne at udgøre 44,3 mio. kr., hvilket vil svare til en stigning på knap 40% på to år. Forklaringen er, at energipriserne har været stigende, at kommunens aftaler på el og gas er overgået fra en fordelagtig fastpris til markedspris samt at tilbagebetaling af varmepenge fra Verdo forventes faldende i 2023. Der er fokus på optimering af energistyring samt konvertering af gas til andre former for varmekilder.

Parkeringsstrategi

I budgetaftalen for 2023-2026 blev der afsat 0,9 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til parkeringsstrategi. Herudover fremgår det at aftalepartierne er enige om, at det i forbindelse med budgetdrøftelserne 2024- 2027 skal drøftes, om provenuet fra den hævede p-afgift kan anvendes på parkeringsstrategien også i årene 2025 og frem.

Provenuet indgik i effektiviserings- og besparelseskataloget, som blev vedtaget med budget 2023-2026. Provenuet indgik som et forslag til at bringe budget i balance på parkeringsbudgettet til parkeringsbilletordninger og er derfor allerede anvendt.

Miljø og teknik - Takstfinansieret

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen er kendetegnet ved, at de enkelte delområder er finansieret af brugerne via takstbetaling. Områderne er Rottebekæmpelse og Kirkegårde, som begge er indenfor den kommunale servicramme, samt Affald og Genbrug, som er et brugerfinansieret område udenfor servicrammen. Takstfinansiering indebærer, at der på det enkelte område over tid skal være balance mellem udgifter og indtægter fra taksterne.

Fakta

Antal rotteanmeldelser (2022):	3.017 stk.
Rottespærre kommunale institutioner:	249 stk.
Intelligente fælder:	1.000 stk.
Antal rottefængere:	6 stk.
Kommunale kirkegårde	2 stk.
Areal kirkegårde	18 ha.
Restaffald pr. borger (2021)	132 kg.
Årlig affaldsudgift for typisk enfamiliehus (2023)	2.498 kr.

Politikker

Klima-, natur- og miljøpolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet opdelt på servicrammen og uden for servicrammen.

Miljø- og teknikudvalget, takstfinansieret (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	0,0	0,0	0,0	0,0
Rottebekæmpelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Kirkegårde	0,0	0,0	0,0	0,0
Uden for servicrammen	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
Affald og Genbrug	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
I alt	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0

Miljø og teknik - Takstfinansieret

Del 1

2.1.1 Servicerammen

Rottebekæmpelse

Det er en kommunal opgave at foretage en effektiv rottebekæmpelse. Det omfatter tillige opsætning af rottespærre mv. Tabellen viser, at der årligt budgetteres med et budget i balance (nul-budget). Udgifter til rottebekæmpelsen er budgetlagt med 8,0 mio. kr. årligt, hvilket modsvares af indtægter fra takstbetaling. Indtægten fra takstbetaling på 8,0 mio. kr. er uændret i forhold til 2023.

Kirkegårde

Kirkegårdene hører organisatorisk under aftaleenheden Driftsafdelingen, og omfatter Østre og Nordre kirkegårde med et samlet areal på 18 ha. Byrådet besluttede i 2011, at kirkegårdene skulle være 100% takstfinansieret.

Tabellen viser, at der budgetteres med balance mellem indtægter og udgifter, og at kirkegårdene dermed ikke påvirker kommunens skattefinansierede område. Udgifterne til drift af de to kommunale kirkegårde er budgetteret med 10,9 mio. kr. inklusiv hensættelser til fremtidige anlægsinvesteringer på 1,4 mio. kr. Indtægterne fra takstbetaling er budgetteret med 10,9 mio. kr., og taksterne skal dermed dække samtlige direkte og indirekte omkostninger samt hensættelser.

2.1.2 Uden for servicerammen

Affald og Genbrug

Affald og Genbrug ligger uden for den kommunale serviceramme og er et brugerfinansieret område. Affaldsområdet er organisatorisk delt i indsamlingsordninger, affaldsterminalen samt genbrugspladser. Tabellen viser, at der i 2024 til 2027 er budgetlagt med nettoindtægter for 13,0 mio. kr. årligt. Driftsbudgettet afspejler målsætningen om dels afvikling af områdets gæld til kommunekassen senest i 2025 dels afdrag af anlægsinvestering i nye beholdere og ombygning af undergrundsstationer for 46 mio. kr. i 2023 og 2024 frem mod 2027.

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Beholdere/undergrundscontainere 2023-24	7,4	0,0	0,0	0,0
I alt	7,4	0,0	0,0	0,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Byrådet godkendte den 27. februar 2023 (BY 27/2-2023, pkt. 45) anlægsbevilling på 46 mio. kr. til anskaffelse af beholdere og ombygning af undergrundsstationer. Anlægsprojektet udføres i 2023 og 2024. Projektet knytter sig til Ressource- og affaldsplanens tema 3: Mere og bedre sortering der nytter. Udgiften forventes at udgøre 46 mio. kr. fordelt med 39 mio. kr. i 2023 og 7,4 mio. kr. i 2024.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

Miljø og teknik - Takstfinansieret

Del 1

3.1 Aktuel status

I januar 2023 vedtog byrådet ny handleplan for grøn rottebekæmpelse 2023-2025 (BY 30/1-23, pkt. 14). Den nye plan omhandler en giftfri rottebekæmpelse, grøn omstilling af bekæmpelsen samt fastsættelsen af serviceniveauet for rottebekæmpelsen. Det er forudsat i budgettet, at handleplanen kan finansieres med en uændret takstindtægt på 8,0 mio. kr. Taksten for opkrævning af rottebekæmpelse er hidtil opgjort som en promille af ejendomsværdien. Boligforliget Tryghed om boligbeskatningen fra 2017 medfører behov for et nyt beregningsgrundlag for rottebekæmpelsesgebyret med virkning fra 2024. Det samlede beløb, som opkræves, er uændret, men det kan få betydning for, hvilket beløb den enkelte husstand skal betale.

På Kirkegårde hensættes årligt et beløb til udskiftning af krematorieovn, renovering af krematoriebygning samt andre bygningsforbedringer, som på sigt vil indebære større anlægsudgifter. Disse udgifter skal finansieres via taksterne. Primo 2023 var der opsparet 6,4 mio. kr.

På affaldsområdet har taksterne i en årrække frem til 2020 været for lave i forhold til de faktiske omkostninger, hvilket betyder, at brugerne har betalt for lidt for indsamling af deres affald. Dermed er der opstået en gæld til kommunekassen, som primo 2023 udgjorde 18,2 mio. kr. Der er budgetteret med gradvis afvikling af gælden frem mod 2025. Herefter afdrages investering i nye beholdere og ombygning af undergrundsstationer svarende til 46 mio. kr.

Folketinget indgik i juni 2020 en politisk aftale om en klimaplan for en grøn affaldssektor. Det primære formål med klimaplanen er at optimere affaldssektoren ved blandt andet at opstille mål om klimaneutralitet, udsortering af plast og større genanvendelse af affald. Klimaplanen lægger grundlæggende op til en ny strukturering af affaldssektoren, og i august 2022 blev klimaplanen suppleret med aftale om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser. Aftalerne får betydning for hele affaldsområdet i fremtiden. Aftalegrundlaget lægger op til, at der skal indsamles i 10 fraktioner husstandsnaert, at de kommunale aktiviteter omkring efterbehandling af affald skal selskabsgøres og sælges, at der fastsættes frist for indsamling af tekstilaffald, at der indføres et styrket affaldstilsyn og strømlinet praksis, at der sikres en robust regulering af affaldsgebyret samt, at kommunernes levering af affaldsydelser selskabsgøres.

Det er fortsat uafklaretheder omkring den endelige udmøntning af flere af aftalepunkterne. Den endelige lovgivning er således endnu ikke vedtaget. Dog er der allerede nu krav om, at kommunen skal indsamle de 10 fraktioner og senest fra den 1. januar 2025 skal det ske i opdelte fraktioner. Dette indebærer bl.a. anskaffelse af nye beholdere samt ombygning af eksisterende undergrundsstationer.

Byrådet har vedtaget Ressource- og affaldsplan 2027 (BY 5/12-2022, pkt. 485), som beskriver en række initiativer på affaldsområdet de kommende år, herunder indsamling af affald i 10 fraktioner. I budgetlægningen samt fastsættelse af gebyrerne er indregnet de økonomiske konsekvenser af Ressource- og affaldsplanens tema 3: Mere og bedre sortering der nytter.

I 2020 afgjorde Landsskatteretten, at kommunen ikke skal opkræve og afregne moms ved levering af renovationsydelser til private grundejere og grundejerforeninger. Det medfører, at kommunen kan have et krav over for SKAT som følge af for meget afregnet moms. Forvaltningen er i samarbejde med revisionsfirmaet BDO i gang med at opgjøre et eventuelt krav for perioden 2012-2023. En tilbagebetaling af moms vil i givet fald nedbringe gælden tilsvarende.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Kultur og fritid

Sundhed

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter på kultur- og fritidsområdet.

På kulturområdet er der følgende aftaleenheder: Randers Bibliotek inkl. Fritidscentret, Værket, Randers Musikskole samt Museum Østjylland, herunder Randers Stadsarkiv. Herudover gives der tilskud til en række selvejende institutioner: Randers Kunstmuseum, Randers Kammerorkester, Randers Teater, Randers Regnskov og Gaia.

Udover disse institutioner omfatter bevillingen også tilskud til en række musik- og teaterforeninger på kulturområdet, udgifter vedr. vedligeholdelse af skulpturer, springvand, lokalhistoriske arkiver og andre udgifter på kulturområdet, herunder Østjysk Vækstbånd, der er et samarbejde mellem Horsens, Silkeborg, Viborg og Randers kommuner med tilskud fra staten.

Områderne fritid og idræt vedrører dels en række kommunalt bestemte områder og dels folkeoplysningsområdet, der er reguleret af folkeoplysningsloven. Folkeoplysningen i Randers skal sikre børn, unge og voksne alsidige tilbud om deltagelse i voksenundervisning og fritidsaktiviteter baseret på det folkelige og frivillige foreningsarbejde. På dette grundlag gives der en række tilskud til foreninger såsom medlems- og lokaletilskud, tilskud til aftenskoleundervisning mv.

Desuden omfatter bevillingen blandt andet udgifter til Water and Wellness, drift mv. af idrætsanlæg, Randers stadion, haller og parker, drift af Udbyhøj Lystbådehavn, eliteidræt mv.

På såvel kultur- som fritidsområdet er der endvidere afsat mindre ansøgningspuljer til udviklingsaktiviteter og konkrete projekter.

Fakta

Antal medlemmer i idrætsforeninger under 25 år, 2022:	16.349
Antal medlemmer i idrætsforeninger på 25 år og derover, 2022:	17.344
Antal besøgende på biblioteket 2022:	Ca. 400.000
Antal besøgende, Museum Østjylland i Randers 2022:	41.381

Politikker

Kulturpolitik
Fritids- og idrætspolitik

Se Randers Kommunes politikker på

randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 1

Kultur og Fritid (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Serviceammen	189,6	186,9	185,6	185,6
Biblioteker	43,3	43,1	42,9	42,9
Kultur	55,9	54,3	54,1	54,1
Fritid og Idræt	90,5	89,5	88,7	88,7
I alt	189,6	186,9	185,6	185,6

2.1.1 Serviceammen

Tabellen viser, at nettoudgifterne i 2024 udgør knap 190 mio. kr., og derefter falder til 2025 og igen fra 2025 til 2026.

Ændringerne fra 2024 til 2025 vedrører dels, at der i årene 2021 til 2024 er givet et ekstra tilskud til Turbinen på 0,5 mio. kr., der blev givet, da Turbinen fik afslag på at være regionalt spillested i perioden 2021-24. Med henblik på at styrke mulighederne for igen at blive regionalt spillested og modtage statstilskud, blev der fra 2021-24 givet bevillingen på de 0,5 mio. kr. årligt. Herudover bortfalder en ekstrabevilling fra 2025 til breddeidrætsmidler på 0,5 mio. kr., som blev givet med budgetaftalen 2022 for årene 2022-2024 samt en bevilling til Randers Stadsarkiv på godt 0,7 mio. kr., der er givet midlertidig med henblik på at opretholde det hidtidige driftsniveau, der blev reduceret, da tidligere tilskud til medarbejdere i beskæftigelsesordninger er omlagt og reduceret væsentligt.

Øvrige ændringer fra 2024 til 2025 og 2026 vedrører de indarbejdede effektiviseringsbesparelser på 0,5% pr. år, der blev udmøntet til og med 2026 ved budgetvedtagelsen for 2023-26.

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Facilitetshus i Fårup Sønderbæk	2,2	0,0	0,0	0,0
Hensættelse til kunstgræsbaner fra 2023	1,3	1,2	1,0	0,0
Kunstgræsbaner i Langå	1,4	0,0	0,0	0,0
Kunstgræsbane i Nord (B65, HUI, IF Fjorden)	1,4	0,0	0,0	0,0
Kunstgræsbane ved SIF Assentoft	1,4	0,0	0,0	0,0
Breddeidrættens faciliteter	1,1	1,0	2,7	2,7
Anlægspulje til idrætsanlæg	0,8	0,8	1,2	1,2
I alt	9,5	3,1	5,0	4,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 1

Ud over de nævnte er der en række igangværende anlægsprojekter, der først færdiggøres i 2024 eller senere. Bevillingerne er dog givet i tidligere budgetår, hvoraf den væsentligste er midlerne afsat til Dronningborg-hallen. Hertil kommer en række anlægsprojekter, der er givet bevilling til i forbindelse med prioriteringen af anlægsmidlerne i indeværende byrådsperiode, hvoraf en del endnu ikke er afsluttet. Disse fremgår ikke af oversigten, idet bevillingen som nævnt er givet tidligere.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På kultur- og fritidsområdet forventes ikke de store ændringer. Området har været påvirket af corona-pandemien, og det kan have betydning for nogle foreninger og tilbud, men der skønnes ikke væsentlige udfordringer på nuværende tidspunkt.

De stigende energipriser kan dog få konsekvenser, både for foreninger og haller mv., men også for det kommunale budget, idet en del af energiudgifterne bliver refunderet via de lovpligtige lokaletilskud.

Endvidere skal der i forbindelse med budgetlægningen for 2024-27 tages stilling til halprojektet i Dronningborg.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 1

1. Beskrivelse af området

Sundhedsområdet omfatter kommunens tilbud på sundhedsområdet, herunder sundhedsfremme og forebyggelse, sundhedspleje for spæd- og skolebørn, tandpleje før børn og unge, visse handicappede og ældre samt rehabilitering i form af genoptræning og diverse forløbsprogrammer.

Herudover har kommunen store udgifter til vederlagsfri fysioterapi og den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet. På disse poster har kommunen meget lidt indflydelse på udgifterne.

De fleste aktiviteter har sit udgangspunkt i Sundhedscentret, der ligger på Thors Bakke i Randers, men der er også aktiviteter i det i 2022 nyetablerede Havndal Sundhedscenter.

Tandplejen og sundhedsplejen har mødesteder og klinikker på flere skoler ligesom sundhedsplejen besøger borgerne i eget hjem.

Fra 1. juli 2022 tilbydes nu vederlagsfri tandpleje for unge mellem 18 og 21 år. Ordningen implementeres løbende således at alle, når de fylder 18 år bliver omfattet; derfor er ordningen først fuldt implementeret med udgangen af 2025.

Udover at genoptræning efter sundhedsloven tilbydes på sundhedscentret varetager omsorgsområdet også en del af denne genoptræning, primært i Nellemann-bygningen, men også på enkelte andre lokaliteter.

Randers Sundhedscenter danner således rammen for rigtig mange aktiviteter på det kommunale sundhedsområde nævnt herover, og ud over de kommunale tilbud er der også i centret regionale og private sundhedsaktører. Det er f.eks. jordemodercenter, donortapning, mammografi, praktiserende læger/speciallæger, psykologer, apotek mv.

Høre- og synssamarbejdet mellem Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner har også til huse på Randers Sundhedscenter. Organisatorisk hører samarbejdet under sundhedsområdet, men økonomisk hører det under omsorgsområdet.

Fakta

Antal børn og unge i børne- og ungetandplejen:	Ca. 21.000
Antal voksne i tandplejen	Ca. 900
Antal kontakter/besøg, sundhedsplejen:	Ca. 36.000
Antal genoptræningsplaner:	Ca. 3.600
Antal deltagere i forløbsprogrammer:	Ca. 750

Politikker

Sundhedspolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 1

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Sundhed (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	136,1	135,9	133,7	133,7
Vederlagsfri fysioterapi	28,4	28,4	28,4	28,4
Rehabilitering	25,2	25,1	25,0	25,0
Sundhedsfremme og forebyggelse	13,9	13,8	12,1	12,1
Andre sundhedsudgifter	9,6	9,6	9,6	9,6
Sundhedspleje	17,5	15,5	15,4	15,4
Tandpleje	41,5	43,6	43,3	43,3
Uden for servicerammen	407,0	407,0	407,0	407,0
Medfinansiering på sundhedsområdet	407,0	407,0	407,0	407,0
I alt	543,0	542,9	540,7	540,7

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Tabellen viser, at bevillingerne er nogenlunde konstante set over de 4 år, idet de eneste ændringer, der på nuværende tidspunkt er, kan ses på sundhedsplejens område samt udgifterne vedr. implementeringen af ungetandplejen. Herudover Overordnet er der indarbejdet den besluttede "generelle" effektiviseringsbesparelse på 0,5% årligt, der frem til 2026 blev udmøntet med budgetvedtagelsen for 2023. Besparelsen for 2027 udmøntes først senere, hvorfor den er budgetteret under økonomiudvalget.

Ændringerne på sundhedsplejens område er, at bevillingen vedr. Familieiværksættere (for nye forældre) og PREP (samlivskurser) og puljemidler afsat til sundhedsfremme og forebyggelse bortfalder fra hhv. 2025 og 2026. Begge bevillinger udgør ca. 1,5 mio. kr.

Fra 2024 til 2025 er der også en besparelse under sundhedsplejen på 100.000 kr., da en ekstra bevilling til afskaffelse af ventelister for tilbud til overvægtige børn udfases.

De årlige besparelser på 0,5% blev for årene 2024-26 udmøntet i forbindelse med budgetvedtagelsen af budgettet for 2023-26.

2.1.2 Uden for servicerammen

Uden for servicerammen er udgifterne til den aktivitetsbestemte medfinansiering, hvor kommunerne bidrager til sundhedsudgifterne i forbindelse med hospitaler, lægeydelser mv., og som opkræves af regionen.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 1

Ideen med den aktivitetsbestemte medfinansiering er at kommunernes indsats på sundhedsområdet kan være med til at påvirke befolkningens forbrug af sundhedsydelser, og der derfor skulle være et økonomisk incitament til at tilbyde sundhedsfremmende indsatser og undgå indlæggelser, men efter en regional omlægelse af de administrative systemer, har udgiften været fastfrosset og kommunernes betalinger fastlægges årligt som tillæg til aftalen mellem regeringen og KL.

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Tandklinik kapacitetsudvidelser - udgifter	6,25	0,0	0,0	0,0
Tandklinik kapacitetsudvidelser - tilskud	-6,4	0,0	0,0	0,0
I alt	-0,2	0,0	0,0	0,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

På sundhedsområdet er der i 2023 og 2024 afsat midler til etablering af en ny tandklinik med henblik på at den samlede kapacitet af klinikker kan klare den tilvækst, der kommer i de kommende år som følge af indførelsen af den vederlagsfri tandpleje for de 18-21 årige.

Til anlægsudgifterne er bevilget et større tilskud fra staten, og da tabellen herunder alene viser anlæg i budgetårene 2024-27 ser det ud til at tilskuddet er større end anlægsudgiften, men med bevillingen i 2023 er der en samlet nettoudgift på 1,6 mio. kr. af det samlede projekt til 8 mio. kr.

3. Aktuell økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuell status

Som ovenfor nævnt implementeres nu den vederlagsfri tandpleje for de 18-21 årige.

I Rehabiliteringen er der et løbende pres i forhold til modtagne genoptræningsplaner. Endvidere er det på landsplan besluttet, at der skal skabes en mere ensartet kvalitet af de nære sundhedstilbud, som skal bidrage til at nytænke tilbud borgerne. Dette vil ske løbende og i 2023 og frem forventes der udviklet kvalitetspakker for den patientrettede forebyggelse for borgere med kroniske sygdomme.

På ovenstående baggrund er der også til budgetlægningen fremsendt en kapacitetsanalyse vedr. de fysiske forhold i rehabiliteringen idet det stigende antal genoptræningsplaner og de nye kvalitetspakker gør, at de nuværende lokaliteter ikke kan rumme alle tilbuddene.

I forhold til den vederlagsfri fysioterapi, som kommunen stort set ikke har indflydelse på i forhold til visitering af borgere, som sker fra de praktiserende læger, er der et stort pres på udgifterne og udgifterne i 2023 forventes at overskride budgettet væsentligt med 3-4 mio. kr.

Omsorgsudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Tilbud til ældre

Omsorgsudvalget - Omsorg

Del 1

1. Beskrivelse af området

Omsorgsområdets budget er i budgettet opdelt på praktisk hjælp, pleje og træning, hjælpemiddelområdet samt administrationen af de kommunale ældreboliger.

Praktisk hjælp, pleje og træning er det største udgiftsområde og omfatter de fleste servicetilbud, der gives på omsorgsområdet, f.eks. praktisk/personlig hjælp og sygepleje til borgere i eget hjem og tilbud på plejecentrene. Tilbudene omfatter alt fra pleje til caféer og mad fra Madservice Kronjylland samt plejevederlag. Hertil kommer to selvejende ældrecentre (Randers Kloster og Solbakken), som drives efter overenskomst med kommunen samt Randers Fripleshjem.

Hertil kommer genoptræning og vedligeholdelsestræning, der omfatter træningsaktiviteterne i Nellemann-huset samt den træning og aktivitet, der sker rundt på de enkelte centre samt på Træningshøjskolen på Åbakken og Døgngenoptræningen på Svaleparken. På genoptrænings- og aktivitetsområdet er der et særligt fokus på at give ensartede tilbud i hele kommunen og at give tilbud til de mest udsatte og sårbare borgere.

På omsorgsområdet er der de seneste mange år sket en opgaveglidning og –flytning fra regionen (sygehusvæsenet) til de kommunale tilbud, blandt andet i forbindelse med lukning af senge på sygehusafdelinger og hurtigere udskrivning af patienter.

Hjælpemiddelhuset Kronjylland har kontakt med mere end 10.500 af kommunens borgere. De direkte udgifter til hjælpemidler konteres under denne udgiftspost, ligesom udgifter til kommunikation (syns, tale- og høreområdet) og udgifter vedr. bevilling af handicapbiler.

Randers Kommune har løbende hjemtaget opgaver på høre- og synsområdet, hvilket sker i samarbejde med Norddjurs, Syddjurs og Favrskov kommuner via Kommunikations samarbejdet Midt

Fakta

Antal borgere, der får hjemmehjælp:	2.052
Antal borgere, der får sygepleje:	2.238
Antal permanente boliger:	1.185
Antal midlertidige boliger:	77
Antal med hjælpemidler	Ca. 10.500
Antal hjemmeboende, Madservice	Ca. 975

Politikker

Omsorgs- og værdighedspolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Omsorgsudvalget - Omsorg

Del 1

Tilbud til ældre (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Serviceammen	1.123,6	1.115,6	1.115,1	1.115,1
Praktisk hjælp, pleje og træning	1.054,7	1.046,7	1.046,2	1.046,2
Hjælpe midler	68,9	68,9	68,9	68,9
Uden for serviceammen	-31,4	-31,4	-31,4	-31,4
Ældreboliger	-31,4	-31,4	-31,4	-31,4
I alt	1.092,2	1.084,1	1.083,7	1.083,7

2.1.1 Serviceammen

Udgifter og indtægter under serviceammen omfatter som oven for nævnt al drift på omsorgsområdet med undtagelse af kommunens administration af almene ældreboliger.

I forhold til 2023-budgettet er det besluttet at bevillingen til klippekort bortfalder og fra 2024 til 2025 skyldes faldet i udgifterne primært at hjælp til rengøring til de borgere, der ikke har bevilget andre ydelser, som udgangspunkt overgår fra at blive ydet hver 3. uge i stedet for som nu hver 2. uge. Begge ovenstående punkter var der i budgetaftalen for 2023-26 enighed om at skulle drøftes videre ved budgetlægningen for 2024 og frem.

Endvidere er der i budgetterne indarbejdet de vedtagne effektiviseringsbesparelser frem til 2026, mens udmøntningen af 2027-besparelsen først vil ske på et senere tidspunkt og derfor budgetteret under økonomiudvalget.

Det skal bemærkes at der i tallene ikke er indarbejdet demografiregulering for de enkelte år, idet demografireguleringerne for det enkelte budgetår først udløses i forbindelse med budgettets vedtagelse. Men som følge af den stigende ældrebefolkning forventes det, at budgetterne reguleres med 20-23 mio. kr. årligt i de kommende år, og disse beløb er indtil budgettets vedtagelse indarbejdet under økonomiudvalget.

2.1.2 Uden for serviceammen

Udgifter og indtægter under dette punkt vedrører driften af de kommunale ældreboliger, hvor administrationen af de enkelte lejemål efter udbud varetages af Lejerbo. Regnskaberne indgår som en del af kommunens regnskab.

Det er dog kun huslejeindtægter og drift, der budgetteres under omsorgsområdet, mens udgifterne til låneydelser sker under økonomiudvalget, hvorfor der på omsorgsområdet er en større indtægt.

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på anlægsprojekter.

Omsorgsudvalget - Omsorg

Del 1

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Plejhjem i Dronningborg, servicearealer	0,0	13,1	13,1	0,0
Omdannelse af ældreboliger med kald	2,6	2,6	5,2	0,0
I alt	2,6	15,7	18,3	0,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

På omsorgsområdet er der i den kommende budgetperiode afsat midler til omdannelse af ældreboliger med kald til plejeboliger samt etablering af et nyt plejecenter i Dronningborg. Begge projekter har endvidere bevillinger fra tidligere, der dog ikke ses her.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På omsorgsområdet sker der i de kommende år en kraftig stigning i antallet af ældre, og dermed også de, som vil skulle have hjælp. Det vil kræve en relativ stor stigning i antallet af medarbejdere, og samtidig opleves der i disse år rekrutteringsudfordringer, både af udlært fagpersonale, men også ved rekrutteringen af elever på området.

Omsorgsudvalget og forvaltningen har stort fokus på udfordringen med at rekruttere, og der planlægges en række initiativer, som forhåbentligt kan være med til at sikre det nødvendige personale. I planlægningen af initiativer undersøges også om velfærdsteknologiske løsninger kan være med til at løse nogle af udfordringerne.

I løbet af det enkelte år sker der store ændringer i den enkeltes behov for hjælp, hvilket stiller store krav til organiseringen og planlægningen af de forskellige indsatser, hvilket også er et fokuspunkt på omsorgsområdet. Fokus er f.eks. på at hjælpe den enkelte til at være mest selvhjulpne via rehabiliteringsforløb mv.

Landdistriktsudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Landdistrikt

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende Landdistrikt og Byfornyelse.

Området Landdistrikt dækker over udgifter til tre forskellige puljer, hvoraf der ydes tilskud til diverse projekter i landdistrikterne i Randers Kommune. Det drejer sig om Landsbypuljen, Landdistriktspuljen og en pulje til kommunal medfinansiering af LAG Randers Favrskov.

Området Byfornyelse dækker over offentlige tiltag, der skal forbedre arealer og bygninger i allerede bebyggede områder i Randers Kommune.

Fakta

Midler tildelt fra Landsbypulje 2022	39.471 kr.
Midler tildelt fra Landdistriktspuljen 2022	1.272.500 kr.
Ansøgninger til midler fra Landsbypuljen 2022	30 stk.
Borgere udenfor Randers by 2022	39.471 pers.
Foreninger tildelt driftstilskud	25 stk.

Politikker

Landdistriktspolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet.

Landdistrikt (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	6,1	6,1	6,0	6,0
Landdistrikt	4,4	4,3	4,3	4,3
Byfornyelse	1,7	1,7	1,7	1,7
I alt	6,1	6,1	6,0	6,0

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Tabellen viser, at der er et samlet budget på bevillingsområdet på 6,1 mio. kr. i 2023, faldende til 6,0 mio. kr. i 2026 og frem.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de forskellige delområder.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 1

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Pulje til byfornyelsesprojekter	4,2	1,7	1,9	1,7
Bygningsforbedringsudvalget	0,3	0,3	0,3	0,3
Albæk, områdefornyelse	7,0	-10,1	0,0	0,0
Mellerup, områdefornyelse	2,6	1,5	0,1	-3,7
Pulje til indsats mod dårlige boliger	1,0	1,0	1,0	1,0
I alt	15,2	-5,7	3,3	-0,7

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

I 2024 er der afsat 4,2 mio. kr. på pulje til områdefornyelse. Fra 2025 og frem falder beløbet til ca. 1,7 mio. kr. årligt. Puljen udmøntes løbende til konkrete projekter som f.eks. områdefornyelse i Albæk, hvortil der er afsat i alt netto -3,1 mio. kr. i budgetperioden, og Mellerup, hvortil der er afsat netto 0,5 mio. kr. i budgetperioden. Fordelingen af budgettet er udtryk for, hvordan udgifter og indtægter forventes at fordele sig på de enkelte år.

Der er afsat 0,3 mio. kr. årligt til bygningsbevaringsudvalget. Midlerne udmøntes som støtte til bevaringsværdige bygninger eller til byrum i landdistrikterne, hvor der er nedrevet en bygning med byfornyelsesmidler. Udmøntningen sker på baggrund af en årlig ansøgningsrunde

Derudover er der afsat 1,0 mio. kr. årligt til pulje til indsats mod dårlige boliger i kommunen, som anvendes til bl.a. effektivering af den lovpligtige tilsynsopgave med boligkvalitet, hvor der kondemneres og til tider nedrives boliger f.eks. skæmmende boliger i landdistrikterne.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne på området.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På landdistriktsområdet er der på driften en større opsparing, som overføres mellem årene. Opsparingen opstår som følge af, at flere af projekterne, der får bevilget tilskud, er flerårige. Derved opstår der periodeforskydninger for udbetalingen af tilskuddene.

Skole- og uddannelsesudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Skole

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 1

1. Beskrivelse af området

Skolerne i Randers Kommune er hver dag i kontakt med en stor del af kommunens børn og unge. Byrådets visioner for undervisningsområdet er at danne og uddanne vores børn og unge, så de kan og vil realisere deres drømme og håb for fremtiden. Det skal ske i en god skole præget af tryghed og lyst til at lære og udvikle sig – og det skal ske i samarbejde med forældrene.

Denne bevilling vedrører udgifter indenfor undervisningsområdet, som skal medvirke til at realisere byrådets vision. Bevillingen omfatter folkeskoler, fritidstilbud, specialundervisning, ungdomsskole, ungdommens uddannelsesvejledning og forberedende grunduddannelse, samt udgifter til bidrag til staten for elever på privatskoler og efterskoler.

Fakta (pr. sept. 2022)

Antal folkeskoler:	19
Antal specialskoler:	2
Antal almenklasser:	367
Antal specialklasser:	41
Elever i folkeskolen:	7.626
Antal børn i SFO:	2.269
Elever i specialklasser:	309
Elever i specialskoler:	297

Politikker

Uddannelsespolitik
Børne- og ungepolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet.

Skole (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	980,3	971,3	965,3	963,9
Fællesudgifter - Skole	19,6	19,6	19,6	19,6
Folkeskoler og fritidstilbud	634,6	624,7	619,2	618,8
Befordring af elever	19,6	19,6	19,6	19,6
Bidrag til efterskoler	15,6	16,0	16,0	15,6
Specialskoler og -fritidstilbud	96,1	95,9	95,7	95,7
Ungdomsskole	35,9	35,8	35,5	35,0
Ungdommens Uddannelsesvejledning	13,8	13,8	13,8	13,8
Bidrag til privatskoler	124,2	124,2	124,2	124,1
Forberedende Grunduddannelse	21,0	21,6	21,6	21,6
I alt	980,3	971,3	965,3	963,9

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 1

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser, at der samlet for hele undervisningsområdet er budgetteret med nettoudgifter for 980,3 mio. kr. i 2024, og at budgettet falder til 963,9 mio. kr. i 2027.

Der er en række forhold, som påvirker budgettets størrelse i det enkelte år. Udgifterne til folkeskoler og fritidstilbud, samt bidrag til privatskoler er omfattet af en demografimodel, som betyder, at budgettets størrelse ændres i takt med, hvor mange elever i skolealderen der er i Randers. Til andre udgifter som f.eks. specialskoler og –fritidstilbud, ungdomsskole og FGU er der afsat faste budgetrammer uafhængig af, hvor mange elever, som anvender tilbuddet.

Generelt kan politiske beslutninger, prioriteringer eller nationale forhold ændre på budgettets størrelse. Når de samlede budgetterede udgifter falder i perioden, skyldes det blandt andet følgende forhold.

- I forbindelse med budgetaftalen for 2020-2023 blev der aftalt besparelser vedrørende Trekløverskolen. Implementeringen af besparelserne er efterfølgende blevet udskudt i flere omgange, senest til budgettet for 2024.
- I nuværende og tidligere budgetaftaler er der afsat midlertidige bevillinger, som udløber i løbet af perioden. Det er blandt andet midler til kompetenceudvikling for medarbejdere i folkeskolen og yderligere anvendelse af 2-lærerordninger.
- Den nuværende elev-prognose viser et faldende antal folkeskoleelever i årene 2024 – 2027.

I forbindelse med finansloven for 2020 blev der tilført midler til løft af folkeskoleområdet. Midlerne er fuldt indfaset fra skoleåret 2022/23 og er indarbejdet i ovenstående tabel.

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Udbygning af folkeskoler, ramme	17,9	16,7	16,1	16,7
Forbedring af indeklime på skolerne	5,5	0,0	0,0	0,0
I alt	23,5	16,7	16,1	16,7

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Tabellen viser hvilke rammebeløb, der er afsat til udbygning af folkeskolerne og til forbedring af indeklimaet i budgetperioden. Rammebeløbene vil efterfølgende blive udmøntet i konkrete projekter, som vil blive fremlagt løbende for byrådet.

I 2022 godkendte byrådet nye projekter for 35 mio. kr. til bl.a. udbygning/renovering på skolerne og forbedring af indeklime. Der har været tilbageholdenhed med hensyn til gennemførelsen af de nye anlægsprojekter, da skoleområdet har kapacitetsudfordringer i Sydbyen.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 1

Derfor forventes det, at både de overførte og de afsatte rammer til skoleudvikling og indeklimateforbedringer for 2024-27 vil indgå i en revurdering af de hidtidige beslutninger for anlægsprojekter på skolerne.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

I den kommende budgetperiode vil der være et faldende elevtal frem til 2027, mens den seneste elevprognose viser, at der frem mod 2033 kan forventes et stigende antal elever.

Ses der på den første halvdel af prognoseperioden, vil de fleste skoler opleve et fald i elevtallet. I den sidste halvdel af prognoseperioden vil ca. to tredjedel af skolerne igen opleve en stigning, mens en tredjedel fortsat vil opleve et faldende elevtal. Her vil presset hovedsageligt blive på skolerne i den sydlige del af kommunen, hvor der vil behov for at kigge nærmere på de enkelte skoles kapacitet.

I forhold til det seneste budget har der ikke været store strukturelle ændringer på undervisningsområdet. Dog kan det nævnes, at der fra skoleåret 2022/23 er etableret et nyt 10. klassetilbud på Tirsdalens Skole.

Byrådet godkendte den 5. oktober 2020 en ny tildelingsmodel på skoleområdet, som har været gældende fra skoleåret 2021/2022.

Tildelingsmodellen er opbygget således, at der tildeles midler efter følgende trin:

- En klassetildeling, som sikrer én underviser i hver klasse.
- Midlerne til specialundervisning og inklusionsindsatser fordeles efter en socioøkonomisk fordelingsnøgle
- Tildeling af skolespecifikke udgifter
- Midlertidige tildelinger
- Fordeling af midlerne til klasser med mere end 15 elever (elevbaseret tildeling)
- Fordeling af de resterende midler til folkeskolerne fordeles efter elevtal
- Tildeling til drift af specialklasser.

Det samlede skolebudget bliver løbende demografireguleret via kommunekassen i forhold til udviklingen i antallet af klasser og elever. Den samlede udmøntning er derfor afhængig af det faktiske klasse- og elevtal.

Det skal bemærkes, at midlerne til sænkelse af klasseloftet fra 0. til 2. klasse forventes at blive udmøntet ved fremsættelse af lovforslag i næste folketingssamling med ikrafttræden den 1. august 2024. Ændringen vil dermed få virkning for nye årgange fra skoleåret 2024/2025. Selve udmøntningen af de ekstra midler vil være afhængig af en DUT-forhandling af lovforslaget.

Skole- og uddannelsesudvalget - PPR

Del 1

1. Beskrivelse af området

Denne bevilling omfatter Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). PPR er en aftaleenhed under Familieområdet, som arbejder med forebyggende indsatser, der understøtter læring og trivsel hos børn i udsatte positioner. Medarbejdergruppen består af psykologer, logopæder, fysioterapeuter, læsekonsulenter, fremskudte socialrådgivere, administrative medarbejdere, servicepersonale og ledere. I alt ca. 60 personer.

Kerneopgaverne er at styrke dagtilbud og skolers arbejde med at skabe inkluderende (lærings)fællesskaber, samt at understøtte forældre i at skabe de bedste rammer for deres børn. Det sker, dels gennem tidlig, forebyggende rådgivning til dagtilbud, skoler og forældre, og dels gennem mere indgribende indsatser såsom udarbejdelse af pædagogisk-psykologiske vurderinger af børns specialundervisningsbehov og længere rådgivningsforløb med en familie.

Politikker

Børne- og ungepolitikken

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet.

PPR (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	34,6	34,7	34,7	34,7
PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning)	26,7	26,8	26,8	26,8
Forebyggende foranstaltninger børn, unge	8,0	8,0	8,0	8,0
I alt	34,6	34,7	34,7	34,7

2.1.1 Servicerammen

Der er et samlet budget på 34,6 mio. kr. i 2024, mens fra 2025 og fremover er et samlet budget på 34,7 mio. kr. Stigningen til 2025 skyldes det nye evaluerings- og bedømmelsessystem, som træder i kraft med skoleåret 2024/25.

PPR omfatter pædagogisk, psykologisk rådgivning til børn og unge samt talepædagogisk center, som yder bistand til børn med tale- sprog- og hørevanskeligheder. Der ydes også talepædagogisk bistand til voksne.

Skole- og uddannelsesudvalget - PPR

Del 1

De forebyggende foranstaltninger består af fremskudte socialrådgivere, hvor opgaven er tidlig opsporing af socialfaglige problematikker med henblik på at afhjælpe problemerne, inden de vokser sig store. Den fremskudte socialrådgivning retter sig således både mod familier og professionelle.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Der er generel en stigende efterspørgsel efter ydelser fra PPR. Den landspolitiske aftale omkring det fremtidige evaluering- og bedømmelsessystem indeholder blandt andet, at elever, der viser indikationer på høj begavelse, skal tilbydes intelligenstest i indskolingen. Kommunen har modtaget kompensation for den nye opgave via lov og cirkulæreprogrammet.

Erhvervs- og planudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Erhverv og plan

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende Erhvervsudvikling, Turisme og Byudvikling.

Området Erhvervsudvikling dækker bl.a. over udgifter til erhvervs- og udviklingspuljen, hvorfra der ydes tilskud til forskellige erhvervsfremmende projekter.

Området Turisme dækker over udgifter til turismesamarbejdet VisitAarhus, udgifter til drift af Naturpark Randers Fjord samt udgifter til turismeprojektet Ask me.

Området Byudvikling dækker over udgifter til Agenda 21, der dækker strategisk energi- og varmeplanlægning og klimatilpasning, samt udgifter til driftssikring af boligbyggeri.

Fakta

Antal arbejdspladser i Randers Kommune (2021)	43.275
Antal virksomheder i Randers Kommune (2021)	4.951
Konkurser i Randers Kommune (2022)	ca. 13 pr. 1.000 virksomheder

Politikker

Erhvervs- og turismepolitik
Arkitekturpolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet.

Erhverv og plan (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Servicerammen	16,8	16,7	16,6	16,6
Erhvervsudvikling	11,0	11,0	10,9	10,9
Turisme	4,0	4,0	4,0	4,0
Byudvikling	1,8	1,8	1,8	1,8
I alt	16,8	16,7	16,6	16,6

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 1

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2024 til 2027. Tabellen viser, at der er et samlet budget på bevillingsområdet på 16,8 mio. kr. i 2024, faldende til 16,6 mio. kr. i 2027, svarende et fald på 0,2 mio. kr. over perioden.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de forskellige delområder.

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Flodbyen, ramme	1,8	10,8	10,8	10,8
Flodbyen, programsekr. og frikøb UMT	2,8	1,8	1,8	1,8
Flodbyen, konsulentbistand	1,3	1,3	1,3	1,3
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	0,3	0,3	0,3	0,3
Justesens Plæne, Klimabåndet	7,5	0,0	0,0	0,0
Pulje fra frikøb af hjemfaldspligt	1,7	0,0	0,0	0,0
Jordforsyningsprojekter	-0,7	-1,4	-1,4	-1,4
I alt	14,5	12,7	12,7	12,7

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

De afsatte midler til de 4 projekter vedrørende Flodbyen samt Justesens Plæne, Klimabåndet skal ses i sammenhæng. Midlerne er således oprindeligt afsat som et rammebeløb og efterfølgende udmøntet i konkrete projekter. De afsatte midler udgør 13,7 mio. kr. 2024 og 14,2 mio. kr. i 2025 og frem.

Pulje fra frikøb af hjemfaldspligt udgør 1,7 mio. kr. i 2024. Byrådet har besluttet, at indtægten bliver stående under udvalget, men prioriteres i forbindelse med budgetforhandlingerne (BY 12/9-22, pkt. 318). Det er for nuværende uafklaret om, og hvornår indtægten falder. Midlerne kan først prioriteres, når indtægten er realiseret.

For en uddybning af de afsatte midler til jordforsyningsprojekter henvises til notatet Budget for jordforsyning 2024-2027, der indgår som en del af det samlede budgetmateriale.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne på området.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På erhvervsudviklingsområdet er der på driften en større opsparring, som overføres mellem årene, da flere af projekterne, der har fået bevilget tilskud under området, er flerårige.